

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för samhällsutveckling
Maria Andersson
Tel: 010-2251238
Maria.t.andersson@lansstyrelsen.se

GRANSKNINGSYTTRANDE 1 (5)
2020-01-13 Dnr 1805-2019

Bollnäs kommun

Granskningsyttrande över fördjupad översiktsplan Bollnäs stad

Redogörelse för ärendet

Den fördjupade översiktsplanen har överlämnats till Länsstyrelsen i samband med att den varit utställd för granskning under tiden 2019-03-11-2019-04-25.

I överenskommelse med Bollnäs kommun har Länsstyrelsen fått förlängd svarstid fram till dess att otydligheter kring jordbruksmark samt hälsa och säkerhet har förtydligats av kommunen.

Länsstyrelsen yttrade sig över samrådsförslag den 21 september 2018.

Enligt 3 kapitlet 16 § plan- och bygglagen ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över översiktsplaneförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget.

Av yttrandet ska det framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Dessa fem punkter är statens särskilda ansvarsområden. Detta granskningsyttrande ska ingå som en del i den blivande fördjupade översiktsplanen och vad som ska beaktas i fortsatt planering framgår av kommentarerna nedan.

Allmänt

Kommunen har överlag tillmötesgått Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet på ett bra sätt.

Det är positivt att kommunen tar ett helhetsgrepp över bebyggelseutvecklingen i Bollnäs stad som är den delen av kommunen där bebyggelseutvecklingen är som starkast. Det blir därför extra viktigt att ha ett helhetsperspektiv på all planering.

I samrådet påtalade Länsstyrelsen att kartmaterialet var otydligt och det blev därför svårt att utläsa vad som avsågs. Kartorna har delvis arbetats om, men Länsstyrelsen anser att kartmaterialet kan förbättras för att öka förståelsen.

Synpunkter utifrån Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden/ statliga intressen

Riksintressen

I en översiktsplan är det viktigt att framhålla och tydliggöra kommunens prioriteringar och avvägningar mellan olika riksintressen. Dessa utgör en grund för senare ställningstaganden i framtida planering och prövningar av enskilda ärenden. Översiktsplanen redovisar gällande riksintressen på ett bra sätt samt anger övergripande ställningstaganden till dessa.

Gällande det av Energimyndigheten föreslagna riksintresset energiproduktion är det bra att kommunen är tydlig med sin ståndpunkt. Riksintresseanspråket är ännu bara ett förslag, men det är i översiktsplanen kommunen ska föra denna dialog.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen har sedan samrådet inga kvarvarande synpunkter.

Mellankommunala frågor

Mellankommunala frågor är väl beskrivet på ett översiktligt sätt i planbeskrivningen med riktlinjer för framtida utveckling.

Hälsa och säkerhet

Översvämning

Generellt tar kommunen hänsyn till relevant underlag i översiktsplanen. Det är också bra att man i den fördjupade översiktsplanen fastställer vilka underlag som saknas och behöver tas fram (främst behov av sektorsövergripande klimatanpassning och fördjupad och klimatanpassad dagvattenstrategi /skyfallsplan).

Kommunen redovisar också på ett tydligt sätt hur man ser på risker och delvis hur man avser hantera dessa. Länsstyrelsen förstår problematiken med stor andel bebyggelse som redan ligger inom området för beräknat högsta flöde och delar synen att avsteg från Boverkets tillsynsvägledning kan behöva göras för att utveckla Bollnäs tätort. Det hade dock varit önskvärt med ett tydligare förhållningssätt än generella skrivningar som att ”... planeringen ... präglas av tillräckliga säkerhetsmarginaler ...” utan att föra ett resonemang kring vad kommunen anser vara tillräckligt. Länsstyrelsen bedömer att ett tydligare förhållningssätt skulle vara mer användbart och vägledande för handläggare när bedömningen enligt planen ska genomföras i varje projekt. Det skulle exempelvis vara en viss generell marginal över 100-årsflödet som eftersträvas.

Buller

Kommunen har tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter från samrådsskedet och även gjort vissa förtydliganden kring hur kommunen avser att arbeta med bullerfrågor i framtida planering.

Synpunkter gällande föreslagna utvecklingsområden

Kärnområde-centrum och Gärdet

I planen föreslås områden med oförändrad markanvändning som ligger i riskzonen för översvämningar. Se vidare synpunkter under Hälsa och säkerhet.

Förtättningsområden med bla handel föreslås också i närhet av farligt godsleder. Länsstyrelsen bedömer därför att kommande detaljplaneringsprocesser kommer kräva fördjupade studier kring byggande i närhet av farligt-godsled.

Stråk Öster-Ren och Vevlinge

Planförslaget innehåller förtättningsområden som ligger i områden med översvämningsrisk. Se vidare synpunkter under hälsa och säkerhet.

Vidare pekas förtättningsområden ut på jordbruksmark. I miljöbalken regleras att brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen om behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk. Sett ur perspektivet ”växande stad” kan det vara svårt att ta annan mark i anspråk

Kommunen avser dock att i samband med den fördjupade översiktsplanens genomförande prioritera vilka områden som är av störst intresse för ändrad markanvändning från jordbruk och skogsbruk till annan markanvändning. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen gör detta tidigt i genomförandeprocessen.

*Stråk väster- Björktjära och Bolleberget samt Stråket väster-
Bergslagsdiagonalen, Hedenlänken och Säversta*

I planen förslås flera förtättningsområden inom områden med jordbruksmark. I miljöbalken regleras att brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen om behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk. Sett ur perspektivet ”växande stad” kan det vara svårt att ta annan mark i anspråk

Kommunen avser dock att i samband med den fördjupade översiktsplanens genomförande prioritera vilka områden som är av störst intresse för ändrad markanvändning från jordbruk och skogsbruk till annan markanvändning. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen gör detta tidigt i genomförandeprocessen.

Stråk Bollnäs söder-Häggesta och Granberg

Förtättningsområden med bla handel föreslås också i närhet av farligt godsleder. Länsstyrelsen bedömer därför att kommande detaljplaneringsprocesser kommer kräva fördjupade studier kring byggande i närhet av farligt-godsled.

Övriga synpunkter

Kulturmiljö

Länsstyrelsen noterar att översiktsplaneförslaget har förändrats till det bättre sedan samrådsskedet. Men fortfarande saknas ett kulturmiljöprogram eller annan kunskaphöjande del (inventering, fördjupad analys, ...) kring kulturmiljöerna i staden. I avvaktan på ett fullgott kulturmiljöprogram anser Länsstyrelsen att det dock är positivt att översiktsplanen innehåller en sammanfattande text kring dessa delar. Vidare anser Länsstyrelsen det mycket positivt att kommunen har lyft både 1940-talets bostadsbebyggelse samt varuhusbyggena i centrum som en karaktärsskapande del i Bollnäs.

I kapitel 9 ”kulturmiljö” har texten byggts ut något och dubblar delvis den text som ligger i kapitel 20, ”*Stadsdelar och utvecklingsstråk*”. För helheten saknar det betydelse men det bör infogas en hänvisning mellan de olika kapitlen.

Strandskydd

I samrådsskedet framförde Länsstyrelsen att strandskyddsfrågan bör fördjupas tex genom att införa en strategi som behandlar strandskyddsfrågan.

Länsstyrelsen konstaterar att någon/några av strategierna indirekt handlar om strandskyddet, men föreslår att detta skrivs ut mer explicit.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Som en del i planförslaget ingår en konsekvensbeskrivning. En konsekvensbeskrivning i en översiktsplan blir, av nödvändighet, allmänt hållen och översiktlig. Länsstyrelsen ser positivt på att använda de nationella miljömålen som en av parametrarna för bedömningen av konsekvenser. Länsstyrelsens bedömning är också att dokumentet beskriver konsekvenserna på ett godtagbart sätt.

I ärendet har landshövding Per Bill beslutat och Maria Andersson varit föredragande och enhetschef på enheten för samhällsutveckling Patrik Havermann varit deltagande i den slutliga handläggningen. I handläggningen har även handläggare från miljöenheten, enheten för styrning och samordning, naturvårdsenheten, enheten för samhällsutveckling deltagit. Ärendet har behandlats på Länsstyrelsens interna planberedning.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.